

آیین نامه کمیته کشوری و کمیته های دانشگاهی تجویز و مصرف منطقی دارو

به منظور ارتقاء کیفیت ارائه خدمات دارویی و درمانی، ترویج تجویز و مصرف منطقی دارو [۱] و کمک به برنامه های ارتقاء سلامت در راستای اجرای وظایف قانون تشکیلات و وظایف وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و مفاد قانون برنامه پنجم توسعه و دستورالعملهای ابلاغی وزیر در سالهای ۱۳۷۵ و ۱۳۸۶، کمیته کشوری تجویز و مصرف منطقی دارو در حوزه ستادی وزارت بهداشت و کمیته های تجویز و مصرف منطقی دارو در دانشگاهها که از این پس به ترتیب "کمیته کشوری" و "کمیته دانشگاه" نامیده می شوند بر اساس این آیین نامه فعالیت می نمایند.

ماده ۱- اهداف

1. ارتقاء سطح کیفی تجویز و مصرف منطقی دارو در کشور
2. پیشگیری از آسیبها و هزینه های غیرضروری حاصل از تجویز و مصرف غیر منطقی دارو
3. بهره گیری از فناوری اطلاعات تجویز و مصرف دارو در کشور
4. ترویج تجویز و مصرف منطقی دارو با استفاده همه جانبه از ظرفیت بخشهای آموزش و پژوهش و مشارکت در برنامه ریزی های بهداشتی، درمانی و دارویی کشور
5. ارتقاء سواد سلامت و فرهنگ مصرف منطقی دارو در جامعه

ماده ۲- اعضاء کمیته کشوری

۱-۲- اعضای کمیته کشوری عبارتند از:

1. رئیس سازمان غذا و دارو و معاون وزیر (رئیس کمیته)
2. معاون درمان یا نماینده تام الاختیار وی
3. معاون بهداشت یا نماینده تام الاختیار وی
4. معاون آموزشی یا نماینده تام الاختیار وی
5. معاون تحقیقات و فناوری یا نماینده تام الاختیار وی
6. رئیس سازمان نظام پزشکی یا نماینده تام الاختیار وی
7. رؤسا یا نمایندگان تام الاختیار سازمانهای بیمه گر پایه کشور
8. معاون تحقیق و توسعه سازمان غذا و دارو (نایب رئیس کمیته)
9. مدیر کل امور نظارت بر دارو و مواد مخدر سازمان غذا و دارو
10. ۵ نفر از متخصصین برجسته و صاحب نظر پزشکی و داروسازی
11. دبیر کمیته کشوری با تأیید و ابلاغ رئیس سازمان غذا و دارو

تبصره ۱- اعضای حقیقی کمیته به پیشنهاد رئیس سازمان غذا و دارو با حکم وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی برای یک دوره ۳ ساله انتخاب می شوند.

تبصره ۲- غیبت غیر موجه بیش از ۳ جلسه متناوب هر عضو حقیقی در سال موجب لغو عضویت فرد مذکور خواهد شد.

تبصره ۳- در صورت لزوم و برحسب مورد افراد حقیقی با پیشنهاد کمیته و موافقت رئیس کمیته بدون حق رأی در جلسه حضور خواهند یافت.

۲-۲- جلسات کمیته هر دو ماه یکبار با حضور رئیس یا نایب رئیس کمیته و حداقل نصف بعلاوه یک اعضاء تشکیل می شود و مصوبات آن نیز با رای دوسوم حاضرین قابل اجرا می باشد.

ماده ۳- وظایف کمیته کشوری

1. سیاستگذاری و برنامه ریزی در خصوص تجویز و مصرف منطقی دارو
2. تعیین محتوای برنامه ها و روش های کلی آموزشی و پژوهشی براساس مشکلات موجود در فرآیند تجویز و مصرف دارو
3. هدایت روند فعالیت ها و مداخلات مرتبط در راستای تحقق اهداف کمیته
4. راهبری، هماهنگی، پایش و نظارت بر فعالیت کمیته های دانشگاه های سراسر کشور
5. تدوین و تنظیم راهنماهای تجویز و مصرف دارو و دستورالعمل ها و مقررات اجرایی مربوطه
6. همکاری با سایر سازمانها و مراکز داخلی و بین المللی فعال در زمینه تجویز و مصرف منطقی دارو
7. تصویب و تشکیل کارگروه های تخصصی در موضوعات مختلف حسب مورد
8. تهیه، تدوین و انتشار آمارنامه تجویز دارو

ماده ۴- وظایف دبیر کمیته کشوری

دبیر کمیته کشوری با حکم رئیس کمیته انتخاب می شود. دبیر کمیته مسئولیت دبیرخانه را به عهده دارد و وظایف وی به شرح ذیل است:

1. تدوین دستور جلسات کمیته کشوری
2. برنامه ریزی و نظارت بر روند جمع، آنالیز و پایش اطلاعات تجویز دارو و تهیه گزارشهای مربوطه
3. برنامه ریزی و نظارت بر تدوین دوره ها و محتوای آموزشی تجویز و مصرف منطقی دارو برای گروه پزشکی و مردم
4. تنظیم صورتجلسات و ابلاغ مصوبات کمیته کشوری به مراجع ذیربط جهت اجرا
5. تهیه گزارش از نحوه اجرای مصوبات و ارائه آن به ریاست و اعضاء کمیته کشوری
6. نظارت بر عملکرد کمیته های دانشگاهها
7. ایجاد نظام کاری مناسب برای هدایت مجموعه در جهت نیل به اهداف کمیته
8. ایجاد بستر همکاری بین واحدهای مختلف درون و برون سازمانی مرتبط با موضوع
9. تنظیم بودجه مورد نیاز کمیته کشوری و کمیته های دانشگاهها و نظارت بر چگونگی هزینه کرد اعتبار ابلاغی
10. نظارت بر تدوین و اعلام شاخص های تجویز دارو
11. تشکیل واحدهای ثبت و پایش اطلاعات تجویز و مصرف دارو
12. جمعیت داده های نسخ و استفاده از اطلاعات حاصله و تدوین راهکارها و مداخلات به منظور ارتقاء فرهنگ تجویز و مصرف منطقی دارو

تبصره ۴- محل استقرار دبیرخانه کمیته در سازمان غذا و دارو خواهد بود.

ماده ۵- اعضاء کمیته دانشگاهی تجویز و مصرف منطقی دارو

1. اعضاء کمیته دانشگاه عبارتند از:

1. رییس دانشگاه (رییس کمیته)
2. معاون غذا و دارو (نائب رییس)
3. معاون درمان
4. معاون بهداشت
5. معاون آموزشی
6. معاون تحقیقات و فناوری
7. نماینده سازمان نظام پزشکی استان/ شهرستان
8. نمایندگان ادارات کل بیمه خدمات درمانی و تأمین اجتماعی و سایر سازمانهای بیمه گر
9. ۴ نفر متخصص پزشکی در رشته های داخلی، زنان و زایمان، اطفال، عفونی
10. یک نفر متخصص داروسازی در رشته های داروشناسی، داروسازی بالینی، فارماسیوتیکس، اقتصاد و مدیریت دارو
11. دبیر کمیته به پیشنهاد معاون غذا و دارو دانشگاه و با حکم رییس دانشگاه

تبصره ۵- اعضای حقیقی کمیته با حکم رئیس دانشگاه برای یک دوره ۳ ساله انتخاب می شوند.

تبصره ۶- غیبت غیر موجه بیش از ۳ جلسه متناوب هر عضو حقیقی در سال موجب لغو عضویت فرد مذکور خواهد شد.

تبصره ۷- در صورت لزوم و برحسب مورد افراد حقیقی با پیشنهاد کمیته و موافقت رئیس کمیته بدون حق رأی در جلسه حضور خواهند یافت.

1. جلسات کمیته هر ماه یکبار با حضور رییس یا نایب رییس کمیته و حداقل نصف بعلاوه یک اعضاء تشکیل می شود و مصوبات آن نیز با رأی دوسوم حاضرین قابل اجرا می باشد.

ماده ۶- وظایف کمیته دانشگاهها

1. اجرای مصوبات و سیاست های کمیته کشوری
2. استخراج، تدوین و اعلام شاخص های تجویز دارو در نسخ در منطقه تحت پوشش
3. ارسال فرم های ممیزی- بازخورد و ارائه نتایج حاصله به گروه پزشکی، داروخانه ها، مراکز بهداشتی- درمانی، بیمارستانها و . . .
4. ارائه راهکارها و پیشنهادات برای سیاستگذاری و برنامه ریزی به کمیته کشوری
5. تعیین نقاط ضعف موجود در فرآیند تجویز و مصرف دارو در منطقه تحت پوشش مبتنی بر روشهای علمی و نتایج حاصل از بررسی های نسخ
6. اجرای راهکارها و مداخلات ترویج تجویز و مصرف منطقی دارو با ایجاد همکاری بین واحدهای مختلف مرتبط با موضوع (درون و برون سازمانی)
7. برگزاری جلسات کارگروه های کارشناسی و تخصصی در موضوعات مرتبط بر حسب موضوع
8. تهیه و تنظیم برنامه عملیاتی سالانه کمیته و تعیین و برآورد بودجه مورد نیاز جهت طرح و تصویب در کمیته کشوری
9. ارائه گزارش عملکرد به صورت منظم و مستمر به کمیته کشوری

ماده ۷- معاون غذا و دارو دانشگاه موظف است اطلاعات مربوط به کلیه نسخه ها- اعم از بیمه و غیر بیمه- را از مبادی ذیربط از قبیل سازمانهای بیمه گر، مراکز بهداشتی و درمانی، داروخانه ها و . . . بصورت مرتب دریافت و آنالیز اطلاعات را در اختیار اعضای کمیته قرار دهد.

ماده ۸- در مواردی که تجویز دارو بر خلاف اصول علمی دارو درمانی- مطابق دستورالعمل مصوب در کمیته دانشگاه- صورت گیرد اقدامات زیر با تصویب کمیته انجام می‌شود:

1. اطلاع رسانی به پزشک
2. تذکر کتبی به پزشک
3. فراخوانی پزشک به جلسه کمیته
4. معرفی به سازمان نظام پزشکی و هیئت های انتظامی منطقه، معاونت درمان یا سازمان های بیمه گر برای تصمیم گیری در صورت تخلف
5. معرفی به مراجع ذیربط به منظور اتخاذ تدابیر انضباطی و آموزشی برای پزشکان دارای ارتباط استخدامی با دانشگاه

تبصره ۸- معاونین آموزشی، درمان و غذا و داروی دانشگاه موظف به پیگیری و اجرای مصوبات کمیته می‌باشند.

ماده ۹- کمیته های کشوری و دانشگاهی می توانند برای انجام وظایف مندرج در این آیین نامه از خدمات کارشناسان و متخصصان استفاده نمایند و میزان حق الزحمه یا دستمزد و اجرت آنان و همچنین اعضای کمیته های کشوری و دانشگاهی و کارگروه های علمی تخصصی و مشورتی طبق قوانین و مقررات مالی وزارت متبوع و دانشگاهها پرداخت خواهد شد.

ماده ۱۰- دانشگاه های علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی این دستورالعمل را به نحو مقتضی به پزشکان، داروخانه ها و مؤسسات پزشکی ابلاغ نمایند.

این آیین نامه در ۱۰ ماده و ۸ تبصره در تاریخ ۱۳۹۳/۰۱/۳۰ به تأیید وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی رسیده و از تاریخ ابلاغ لازم الاجرا است.

وزیر

II تجویز و مصرف منطقی دارو مطابق تعریف سازمان جهانی بهداشت: برای يك بیمار، داروي مناسب براساس وضعیت بالینی وی، با دوز و دوره درمان مناسب تجویز شود. همچنین باید کمترین هزینه ممکن به بیمار و جامعه تحمیل شود.